

Lárionad na Gaeilge: Taighde, Teagasc agus Tástáil
Ollscoil Mhá Nuad

Teastas Eorpach na Gaeilge

Meánleibhéal 1 (B1)

Scrúdú Samplach 2

Cluastuiscint, Léamhthuiscint, Scríbhneoireacht

1. Scríobh d'uimhir scrúdaithe anseo, le do thoil:

2. Tá an Scrúdú Cluastuisceana (25%), an Scrúdú Léamhthuisceana (25%) agus an Scrúdú Scríbhneoireachta (20%) sa leabhrán seo. Baineann an 30% eile leis an Scrúdú Cainte.

3. Freagair gach ceist.

4. Mairfidh an Scrúdú Cluastuisceana timpeall 25 nóiméad. Beidh 5 nóiméad agat leis an Scrúdú Cluastuisceana a léamh sula gcuirfear an taifeadadh ar siúl.

5. Mairfidh an Scrúdú Léamhthuisceana agus an Scrúdú Scríbhneoireachta uair go leith.

Don oifig amháin

Cluastuiscint

1	<input type="text"/>
2	<input type="text"/>
3	<input type="text"/>
4	<input type="text"/>

Léamhthuiscint

1	<input type="text"/>
2	<input type="text"/>
3	<input type="text"/>

Scríbhneoireacht

1	<input type="text"/>
2	<input type="text"/>
3	<input type="text"/>

Cluastuiscint

25% den scrúdú iomlán: (48 marc)

Tá 5 nóiméad agat leis an bpáipéar a léamh sula dtosóidh an taifeadadh. Tá ceithre cheist ar fad sa pháirt seo. Cloisfidh tú gach téacs faoi dhó. Freagair na ceisteanna i nGaeilge. *Ní gá abairtí iomlána a scríobh.*

1

Éist le trí fhógra agus freagair na ceisteanna thíos.

/12 marc

Fógra 1

1. Tá cuimhne mhaith ag muintir na háite ar Eoin Ryan. Cén fáth?

2. Cad atá ar an dlúthdhiosca a théann leis an leabhar?

Fógra 2

1. Cén fáth a luaitear Cill Bhríde?

2. Cén rud is mó a chabhróidh le muintir na háite airgead a bhailiú?

- A. Cabhair ó chomhlachtaí áitiúla.
- B. Imeachtaí spóirt cosúil leis an tsiúlóid.
- C. Dlúthdhiosca a rinne ceoltóirí ón gceantar.

Fógra 3

1. Cén lá a mbuailfidh daoine le chéile chun na trána a ghlanadh?

2. Beidh na daoine ag glanadh na trá. Cén áit eile a ghlanfaidh siad?

2

Éist leis na trí chomhrá agus freagair na ceisteanna thíos.

/12 marc

Comhrá 1

1. Cad a chuir moill ar Phól ag dul go dtí an t-aerfort?

2. Cén fáth nár chodail Pól i Londain?

Comhrá 2

1. Cén fáth a bhfuil Seán chun glaoch ar an tiarna talún?

2. Deir Máire go gcaithfidh an tiarna talún rud éigin eile a dhéanamh. Cad é?

Comhrá 3

1. Cad a bheidh ann don phríomhchúrsa anocht?

2. Cén gaol atá idir Diarmuid agus an bhean?

A. Saoiste agus oibrí

B. Comhoibrithe

C. Cócaire agus freastalaí

3

Cloisfidh tú píosa as agallamh raidió. Tá an t-iriseoir Aoife Ní Bhuachalla ag caint faoin tréimhse a chaith sí ag obair san Iodáil. Freagair na ceisteanna thíos.

/ 12 marc

Agallamh raidió

1. Cén deacracht is mó a bhí ag na mic léinn a bhí san ollscoil nuair a bhí Aoife ann?

2. Cén fáth ar ghlac Aoife leis an bpost san Iodáil?

3. Cén fáth nár thaitin an seomra san óstán le hAoife?

4. Cén obair a rinne Aoife san óstán?

5. Cad a deir Aoife faoina pearsantacht féin?

6. Cén cineál daoine a bhí ag fanacht san óstán?

4

Cloisfidh tú comhrá idir Sinéad agus Cormac. Tá siad ag caint faoi litreacha a tháinig sa phost.

Léigh na ráitis thíos. An bhfuil siad **fíor**, **bréagach** nó **ní deirtear**?

Cuir tic sa bhosca ceart.

/12 marc

1. Tháinig litreacha sa phost do Shinéad inniu.

A. Fíor

B. Bréagach

C. Ní deirtear

2. Cheannaigh Sinéad ticéid ar an idirlíon.

A. Fíor

B. Bréagach

C. Ní deirtear

3. Tá a fhios ag Cormac cén praghas a bhí ar an ngúna a cheannaigh Sinéad.

A. Fíor

B. Bréagach

C. Ní deirtear

4. Beidh grianghrafanna de Sheapánaigh sa taispeántas.

A. Fíor

B. Bréagach

C. Ní deirtear

5. Beidh an taispeántas ar siúl in Éirinn agus thar lear.

A. Fíor

B. Bréagach

C. Ní deirtear

6. Tá aithne ag Cormac ar Ríonach.

A. Fíor

B. Bréagach

C. Ní deirtear

Léamhthuiscint

25% den scrúdú iomlán: (40 marc)

1

Léigh na téacsanna 1–5 thíos. Cuir tic leis an bhfreagra ceart i ngach cás: A, B nó C.

/10 marc

1

Ionad Siúl Sléibhe Ghleann Sheáin

Trealamh riachtanach: bróga siúil láidre, cóta báistí, uachtar gréine, greim bia & uisce. Sin agus malairt éadaigh, tóirse & guthán póca i gcás na dturas is faide. Earraí siúil le fáil ar phraghsanna maithe inár siopa féin.

Cuir tic leis an abairt atá ceart.

- A. Bíonn gá le trealamh breise i gcás siúlóidí éagsúla.
- B. Bíonn gá le trealamh speisialta, ag brath ar an aimsir.
- C. Is gá an trealamh go léir a thabhairt leat go dtí an t-ionad siúil.

2

Haigh, Lise. Fadhb bheag maidir leis an gCiorcal Léitheoireachta Dé Sathairn. Ní raibh deis agam an leabhar a chríochnú. (Easpa, ama – ní hé nach bhfuil sé go maith.) Fós ag iarraidh a bheith libh ach ná bígí míshásta má bhím beagáinín ciúin!
Helen

Cén fáth ar sheol Helen an teachtaireacht seo?

- A. Chun a rá nach mbeadh sí ag an gcruinniú.
- B. Chun a rá nach mbeadh mórán le rá aici.
- C. Chun a rá nach bhfuil sí ag baint taitneamh as an leabhar.

3

Painéal cainteoirí

Tá Raidió Fáilte ag lorg tuilleadh daoine ar féidir leo agallamh Gaeilge a dhéanamh ar ár gclár nuachta ‘Irischlár’. Má tá eolas agat ar ábhar faoi leith, cuidigh linn é a phlé i nGaeilge.

Cén fáth ar cuireadh an fógra seo amach?

- A. Tá siad ag cur tús le painéal cainteoirí Gaeilge.
- B. Tá siad ag cur tús le clár nua cúrsaí reatha.
- C. Tá siad ag iarraidh an painéal cainteoirí a mhéadú.

4

Aerfort Bhaile Átha Cliath

Má thagann tú ar earraí atá cailte ag a n-úinéirí, ba cheart duit iad a thabhairt go dtí stáisiún Gardaí an aerfoirt. Déanann na Gardaí gach iarracht earraí a thagann isteach a mheaitseáil le hearraí atá cailte.

Cén fáth a bhfuil an fógra seo ann?

- A. Le comhairle a thabhairt do dhaoine a bhfuil rud éigin cailte acu.
- B. Le comhairle a thabhairt do dhaoine a fuair rud éigin cailte.
- C. Le comhairle a thabhairt do dhaoine rudaí cailte a fháil ar ais.

5

Margadh Nollag Ghaelscoil na Carraige

Seo bhur seans cuidiú le margadh na bliana, a thuismitheoirí. Fáilte roimh sheanleabhair, éadaí, dlúthdhioscaí srl. Bheimis buíoch díbh as na hearraí a thabhairt go dtí an scoil sibh féin. GRMA.

Cén fáth ar sheol an príomhoide an teachtaireacht seo chuig na thuismitheoirí?

- A. Ag iarraidh orthu cabhrú ar lá an mhargaidh.
- B. Ag iarraidh orthu freastal ar lá an mhargaidh.
- C. Ag iarraidh orthu earraí a chur ar fáil do lá an mhargaidh.

2

Léigh an méid thíos agus ansin freagair na ceisteanna.

/14 marc

An Saol Glas

le Breandán Ó Riain

Corruair caithfidh tú náire a chur ar dhaoine chun go ndéanfaidh siad an rud ba cheart dóibh a dhéanamh. Tóg mise, mar shampla. Chonaic mé na drochscéalta faoi chúrsaí timpeallachta ar an nuacht. An sneachta ag imeacht ó na sléibhte is airde ar domhan. Dochreidte ar fad, ach sin mar atá. Aimsir shamhraidh againn i dtús an earraigh agus an domhan ag éirí níos teo i gcónaí. Tá a fhios agam gur ábhar mór imní é sin, ach, le fírinne, bainim taitneamh as an dea-aimsir. Cibé ar bith, ní féidir liomsa an fhadhb a réiteach. Obair do na polaiteoirí atá ann. Sin mar a thuig mise an scéal.

Bhí dearcadh eile ag m'iníon óg, Louise. Bhí píosa obair bhaile le déanamh aici – “Cé chomh glas is atá do theaghlach?” Bhí marc idir 20 ('fíormhaith') agus 0 ('fíorolc') le tabhairt dúinn. Bhí teaghlach Uí Riain gar don ghrád is ísle!

An mhuintir óg seo! Ní thuigeann siad cúrsaí an tsaoil! Agus bíonn siad ag smaoineamh orthu féin an t-am ar fad. Tá sé ceart go leor ag Louise bheith ag gearán faoi 'ghluaisteáin' agus 'toit' ach cad é a dhéanfadh sí gan síob chun na scoile gach maidin? Ach ní raibh mo bhean chéile, Sarah, ag aontú liom ar chor ar bith. "Bíodh ciall agat, a Bhreandáin" a dúirt sí. "Insíonn daoine óga an fhírinne i gcónaí, mar a thuigeann siad féin í. Tá a fhios agat féin é sin i do chroí istigh."

Rinneamar cinneadh, mar sin, iarracht níos fearr a dhéanamh. Is le rudaí beaga a thosaíomar. Buidéil, cannaí agus páipéar a chur sa bhosca bruscair ceart. Cithfholcadh tapa a ghlacadh in áit uair an chloig a chaitheamh i bhfolcadán lán. Gan an niteoir soithí a chur ar siúl go dtí go mbíonn sé lán, chun nach gcuirfear uisce amú. Bíonn na billí leictreachais i bhfad níos ísle agus caithimid i bhfad níos lú airgid ar ola.

Rud maith eile ná go bhfaigheann gach duine againn tuilleadh aclaíochta - ag siúl nó ag obair sa ghairdín. Agus bainim i bhfad níos mó sásaimh as an ghairdín anois. Chuireamar plandaí agus crainn ann agus tá bairille mór ann le haghaidh uisce báistí a choimeád.

Ach is é an rud is mó a thugann sásamh dúinn ná go ndéanann an teaghlach rudaí le chéile anois. Téimid go dtí margadh 'faoin aer' gach Satharn agus ceannaímid glasraí agus torthaí áitiúla. Cén fáth a mbíonn ollmhargaí na hÉireann lán de phrátaí agus d'úlla a thagann le heitleán ó thíortha thar sáile? Bíonn na hearraí atá le díol sna margaí agus na siopaí beaga áitiúla níos sláintiúla, níos saoire agus bíonn na margaí féin níos fearr don timpeallacht. Tá na hollmhargaí suite ar imeall an bhaile. Caithfidh tú tiomáint a fhad leo agus tiomáint ar ais arís.

D'athraigh ár saol go mór le bliain anuas. Suím i mo ghairdín deas agus breathnaím ar na plandaí agus na crainn. Tá a fhios agam, ar a laghad, nach bhfuil Breandán Ó Riain ag déanamh mórán dochair. Ach féachaim ar na heitleáin go hard os mo chionn agus cloisim na céadta carr ar an mbealach mór agus cuirim ceist orm féin “an bhfuil mé ag déanamh mórán sochair?”

1. Cén dearcadh a bhí ag Breandán faoi chúrsaí timpeallachta ar dtús? Cuir tic leis *an ráiteas is fearr*.

- A. Níor chreid sé na drochscéalta go léir.
- B. Bhí sé an-ínníoch faoi.
- C. Níor shíl sé go dtiocfadh leis féin aon rud a dhéanamh.
- D. Shíl sé gur cheart do gach duine rud éigin a dhéanamh.

2. Cé chomh sásta a bhí Louise lena teaghlach féin?

- A. Sásta go leor.
- B. Míshásta.
- C. An-míshásta

3. Cén dearcadh atá ag bean Bhreandáin faoi dhaoine óga? Cuir tic leis *an ráiteas is fearr*.

- A. Tá siad mífhoighneach.
- B. Tá siad an-ionraic.
- C. Tá siad an-leithleach.
- D. Tá siad réchúiseach.

4. Luaigh dhá rud a dhéanann teaghlach Uí Riain chun uisce a shábháil.

a _____

b _____

5. Cén fáth nach mbíonn teaghlach Uí Riain ag siopadóireacht sna hollmhargaí níos mó? Cuir tic *le gach rud* atá luaite sa téacs.

- A. Bíonn siad níos costasaí.
- B. Tá siad rómhór.
- C. Tá siad rófhada ó bhaile.
- D. Ní bhíonn an tseirbhís go maith.

6. Cad é an rud is fearr a tharla ó thosaigh teaghlach Uí Riain ar an saol nua 'glas'?

7. 'Tá Breandán cinnte anois gur féidir le daoine aonair difear mór a dhéanamh.' An bhfuil an ráiteas sin:

- A. Fíor
- B. Bréagach
- C. Ní thugtar an t-eolas ar chor ar bith.

3

Léigh an píosa thíos agus freagair na ceisteanna ina dhiaidh.

/16 marc

Tá bliain caite ag Nuala Watson ag obair sa bhaile. Insíonn sí dúinn cad é mar a d'éirigh léi.

Is minic a chloisim daoine ag rá, "Ó nár dheas bheith ag obair sa bhaile agus gan do shaol a chaitheamh in oifig!" Tuigim sin. Cuireann an turas traenach isteach chun na cathrach strus mór ar dhaoine. Bíonn bóithre Bhaile Átha Cliath go dona ar fad - na mílte is na mílte carr agus iad ina stad, beagnach. Agus ansin bíonn na páistí le bailiú ón scoil ar maidin agus tráthnóna. Is ea, bíonn saol deacair ag an-chuid daoine i mbruachbhailte Bhaile Átha Cliath. Maidir liomsa, bímse ag rothaíocht trí na carranna go breá tapa ar mo bhealach isteach is amach. D'imigh mo bheirt mhac chun an choláiste anuraidh. Ach bhí cúig bliana déag caite agam san oifig. Shíl mé go raibh sé in am dom mo shaol oibre a athrú.

Bhí mé ag lorg eolais faoin scéal ar an idirlíon agus sna nuachtáin ach ní bhfuair mé dada. Rinne mé dearmad de ar feadh tamaill agus lean mé orm ag obair mar ba ghnách. Ansin, maidin Luain amháin, tháinig duine isteach san oifig ag caint faoi 'Obair Sholúbtha sa Státseirbhís'. Labhair sé faoi obair pháirtaimseartha ar dtús agus ansin faoi bheith ag obair ó do theach féin. Bhí mé an-tógtha leis an dara cuid den chaint! Labhair mé le mo bhainisteoir, Peadar, agus dúirt sé go raibh sé sásta triail a bhaint as ar feadh bliana. Is duine breá lách é Peadar. Dúirt sé liom go mbeadh míbhuntáistí ann domsa. "Beidh costais leictreachais agus teasa ort, a Nuala. Beidh ort feabhas a chur ar do scileanna ríomhaireachta freisin. Tá d'ainm curtha síos agam le haghaidh ardrang ríomhaireachta."

Ach is ar na buntáistí a bhí mise ag smaoineamh. Bheadh i bhfad níos mó ama agam dom féin. Ní bheadh orm uair an chloig a chaitheamh ag déanamh réidh ar maidin agus ag taisteal isteach. Thiocfadh liom am lóin a chaitheamh ag an bpianó seachas bheith ag iarraidh ceapaire a fháil i gcaife plódaithe éigin i lár na cathrach. Agus bheadh uair an chloig saor agam óna cúig go dtí a sé chun staidéar a dhéanamh ar an Spáinnis.

Dúirt daoine liom, "Ach nach mbeidh tú uaigneach ag obair leat féin? Ní bheidh comhluadar agus comhrá do chomhoibrithe agat níos mó." Is fíor sin, ar ndóigh, ach ní bhíonn craic ná sult san oifig níos mó. Níor thit mé amach le mo chomhoibrithe riamh. Go deimhin, táimid an-mhór le chéile, ach an aimsir seo, bíonn daoine róghnóthach chun comhrá a dhéanamh leat.

Conas a d'éirigh liom, mar sin? Bhuel, bhí eagla orm go mbeinn rud beag leisciúil - ag fanacht sa leaba go dtí 9.30 gach maidin! Ach níor tharla sin in aon chor. Thosaigh mé ag déanamh aclaíochta ar maidin, agus is caitheamh aimsire nua ar fad í sin. Thosaigh mé ag scríobh dialainne chomh maith, rud nach ndearna mé ó bhí mé i mo chailín óg.

Tharla roinnt rudaí nach raibh ródheas. Déanann daoine dearmad díot nuair nach bhfeiceann siad gach lá thú. Rinne siad dearmad cuireadh a thabhairt dom dul go dtí cóisir na Nollag fiú amháin! Ach chuimhnigh siad orm ar an nóiméad deireanach agus chuir siad glaoch gutháin orm. Bhí mé ag déanamh obair mhaith ach ní bhfuair mé

aon bhuíochas ar a son. Bhí ionadh orm nuair a tugadh post an Ard-Rúnaí do Threasa, mar shampla. Tá i bhfad níos mó taithí agamsa ná mar ata aicise ach sin mar atá ...

Ach ba é an rud ba mheasa ná seo: rinne mé oifig de mo theach féin! Bhí an obair ann i gcónaí. Ní raibh mé ábalta í a fhágáil i mo dhiaidh, fiú ag an deireadh seachtaine. Sin é an fáth a bhfuil mé ar ais san oifig anois. Oibrím óna naoi go dtí a cúig agus déanaim dearmad iomlán de ansin. Agus tá mé ag súil go mór le cóisir na Nollag i mbliana.

1. Cén fáth a raibh Nuala ag iarraidh bheith ag obair sa bhaile? **Cuir tic leis an ráiteas is fearr.**

- A. Chun aire níos fearr a thabhairt dá páistí.
- B. Chun rud éigin nua a dhéanamh.
- C. Bhí sí tuirseach den bhrú tráchta i mBaile Átha Cliath.

2. Conas a fuair Nuala eolas faoi bheith ag obair sa bhaile?

3. Cad é mar a chabhraigh bainisteoir na hoifige le Nuala? Cuir tic sa bhosca cuí.

- A. Thug sé cead di bheith ag obair go páirtaimseartha.
- B. Thug sé traenáil di.
- C. Thug sé airgead di chun billí a íoc.

4. Léigh na ráitis thíos. An bhfuil siad **fíor** (f) nó **bréagach** (b) nó **an dtugtar an t-eolas ar chor ar bith** (?)?

- A. Réitíonn Nuala go maith le daoine san oifig. _____
- B. Tá cuid mhór de na cairde a bhí ag Nuala san oifig tar éis éirí as obair. _____
- C. Ní réitíonn Nuala agus an bainisteoir oifige go maith le chéile. _____

5. Cad é an rud **is mó nár thaitin** le Nuala faoin mbliain a chaith sí ag obair sa bhaile?

- A. Ní bhfuair sí ardú céime.
- B. Ní raibh aon sos aici ón obair.
- C. Ní bhfuair sí cuireadh dul go dtí cóisir na Nollag.

6. Conas a bhain Nuala úsáid as an am breise a bhí aici? Luaigh dhá shampla ón téacs.

a. _____

b. _____

Scríbhneoireacht

20% den scrúdú: (50 marc)

1

Críochnaigh an teachtaireacht ríomhphoist seo thíos.
Scríobh **focal amháin** i ngach bearna.

/10 marc

A Mharcais,

Tá súil agam gur shroich tú féin agus na páistí an baile slán sábháilte oíche

Dhomhnaigh. _____(1) mé féin agus Máire an-sult as an deireadh

seachtaine agus tá súil againn go _____(2) sibh ar cuairt arís go luath.

Is breá liom an saol anseo ar an oileán ach bíonn sé uaigneach uaireanta agus bíonn

an-fháilte i gcónaí _____(3) chuirteoirí. An ndúirt mé leat go mbeidh féile

mhór ar siúl anseo i mí Lúnasa? Tagann ceoltóirí ó thíortha éagsúla

_____ (4) Eoraip agus bíonn seachtain iomlán de cheardlanna agus de

cheolchoirmeacha ar siúl. Má _____(5) sibh an seans, ba cheart daoibh

teacht anseo. Ar ndóigh is féidir libh fanacht sa teach linne. Bígí ag smaoineamh

air! Níl aon deifir mar tá cúpla _____(6) ann fós sula dtosaíonn an fhéile.

Bíonn an aimsir i bhfad níos _____(7) anseo i mí Lúnasa ná mar a bhí

nuair a bhí sibhse anseo. D'fhéadfadh na páistí dul ag snámh san fharraige nó má tá

spéis _____(8) sa cheol, bíonn ranganna ceoil do pháistí ar siúl gach

maidin. Bheadh orthu a gcuid uirlisí ceoil féin a _____(9) leo. Cuir

glaoch orm má bhíonn aon eolas ag teastáil _____(10). Faoi mar a

dúirt mé, bígí ag smaoineamh air!

Slán go fóill, Diarmaid

3

Seo thíos cuid den litir a fuair tú ó do chara pinn Hans ón nGearmáin.

/25 marc

Deir tú gur cheannaigh tú féin agus Bríd teach nua. Comhghairdeas!
Cá bhfuil an teach? An bhfuil áiseanna maithe sa cheantar? Cén cineál
tí atá ann? Cén uair a bheidh sibh ag dul chun cónaí ann?

- Scríobh litir ar ais chuig Hans.
- Tabhair freagra ar na ceisteanna a chuir sé sa litir thuas.
- Scríobh timpeall **120 focal** sa spás ar an gcéad leathanach eile.

